

Kde bydlí čas

Autorka lekce: Monika Moravcová

Předloha: Vladimír Škutina: Kde bydlí čas., 2 vyd. Bohemia Press, Praha 1991

Projekt byl realizovaný: s 3. ročníkem 25. ZŠ v Plzni ve třech po sobě navazujících blocích během jednoho týdne, délka jednoho bloku 3 hodiny koncertní sál 25. ZŠ v Plzni.

Skupina, s níž byl projekt realizován: polovina 3.D – umělecká třída s rozšířenou výukou hudební výchovy (školámá rozšířenou výuku Tv, Hv a Vv), neměla žádné předchozí zkušenosti s dramatickou výchovou.

Hledala jsem příběh, který by dnešní děti oslovil stejným tématem a vztahoval se k jejich aktuálnímu životu „tady a teď“. Hako vychovatelka vnímám u dětí potřebu větší pozornosti nejen od vrstevníků, ale i ode mne jako pedagoga, potřebu sdělování a naslouchání a nutnosti spontánní hry, což je zřejmě důsledkem neustálé řízené činnosti dětí, nedostatkem času a dnešní dobou vůbec.

Vyšla jsem z předlohy spisovatele, publicisty a autora televizních seriálů Vladimíra Škutiny. Toto dílo napsal autor v roce 1985 a vypráví příběh o malé Karin, na kterou doma nikdo nemá čas, a proto se rozhodne jít ho sama hledat. Jde o emocionální příběh vztahu rodičů a malé Karin, postavený na aktuálním tématu mít nebo nemít na druhé čas. Cílem autora je předat určité poselství ve formě vlastního zamyšlení nad tím, co je to čas, jak je podle něj uspořádán náš život a volbě jak s ním nakládat. Jedná se o obrázkovou knížku tzv. bilderbuch, ilustrátorkou byla Marié-José Sacré pocházející z Belgie. Kniha poskytuje dostatek námětů pro hry, výtvarné činnosti, zvuková a rytmická cvičení, společnou práci, improvizaci, diskuse, řešení problémů.

Téma: Hodnota času.

Cíl projektu: zjistit, jak plyne čas (základní jednotky času), jak ho dokážu vnímat a jak se dá smysluplně trávit čas. Uvědomit si hodnotu času a zkusit si pojmenovat čemu musím anebo chci věnovat svůj čas. Zamyslet se nad svým žebříčkem priorit.

1. DEN

1. Jedna minuta

1.1. Honička (mrazík) – jedno dítě má přesně jednu minutu na to, aby zmrazilo všechny ostatní děti. Mohou se vzájemně zachránit tím, že ten kdo není chycen, pohladí chyceného po hlavě. Pokud se mu to nepovede, můžeme přidat další dítě jako druhého mrazíka.

1.2. Základní jednotky času – děti si zopakují pojem sekunda, minuta, hodina. Změří si jednu minutu ticha. Poté chodí po místnosti, vyplňují prostor. Pokud si myslí, že uběhla 1 minuta, posadí se na zem. Učitelka si píše do seznamu dětí minutáž (ke každému dítěti, po kolika vteřinách si sedlo) a po ukončení hry ji dětem řekne.

Základní jednotky času byly dětem známy. Při chůzi v prostoru si první dítě sedlo po čtyřiceti vteřinách, poslední v jedné minutě a patnácti vteřinách, z čehož vyplývá, že děti mají poměrně jasnou představu o tomto časovém úseku nebo jsou schopni ho alespoň odhadnout.

1.3. Stejný úkol plní při různých rychlostech chůze (1-5, od nejpomalejší po běh).

2. Co je čas

2.1. Sluchové hádanky – budík, kukačky, hodinky, kostelní hodiny, stopky...

2.2. Asociace – děti píší na „baličák“ slova, která je napadnou v souvislosti s časem.

Děti psaly nejen konkrétní slova vystihující jednotky času, přístroje na měření času, ale i správně odvodily věci, které s časem nepřímou souvisí – jak čas plyne (např. tep srdce, vývoj člověka, stárnutí, růst...).

2.3. Sochy – děti vyplňují prostor, na cinknutí trianglu se zastaví a simultánně vytvoří sochu (každé dítě svojí sochu), která je napadne v souvislosti s časem. Učitel chodí mezi nimi, koho se dotkne, ten řekne co je.

3. Jak se dá trávit čas

3.1. Asociace – děti v kruhu říkají, jak se dá trávit čas a jak „já“ trávím čas.

3.2. Hra na nadšení – děti chodí po prostoru. Učitelka jmenuje aktivity, jak se dá trávit čas. Vždy vykřikne, co se dá dělat: „Budeme hrát fotbal!“ Všichni naráz odpoví s velkou dávkou nadšení: „Jó, budeme hrát fotbal!“ a pantomimou předvedou hru. „Budeme si číst“, ... Role učitelky přebírají děti. Jakmile má někdo nápad, jak ještě se dá trávit čas, řekne to. Ostatní s nadšením přijmou.

Aktivita dostala svému názvu, jelikož byla dětmi přijata opravdu s nadšením. Společně jsme si zaplavali, spali, zazpívali, zatancovali, proplétali se... Bylo těžké tuto aktivitu ukončit.

3.3. Živé obrazy – děti se rozdělí do skupin a vyprávějí si, jaké činnosti kdo dělá během týdne. Pak se domluví, kterou činnost ze zmíněných vyberou pro pondělí, úterý,... až neděli. (Např. v pondělí jízda na koni, v úterý malování, středa nic, čtvrtek fotografický kroužek, pátek tenis.) Tyto činnosti prezentují formou rozehraných živých obrazů. Další skupiny jako diváci tipují, jakou činnost viděli a podle koho asi tento den je.

4. Rodina

4.1. Galerie – obrázky (fotografie) z rodinného alba + dvě ilustrace z knihy (Vladimír Škutina – *Kde bydlí čas*) – prohlídka galerie + pojmenovat co a kdo je na fotografii, jaká je to situace, kde se to asi odehrává, jaká je atmosféra + vymýšlení vhodných titulků k jednotlivým obrazům.

Velká rodina; veselá rodina při sobě; rodina v rozhovoru; rodina a volný čas.

Povídání o práci; debata a porada; rychlé myšlení.

Rodina při sobě; rodina při západu slunce; šťastná rodina; rodina u moře; rodina v krajině.

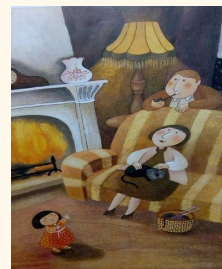

Moderní rodinka a gauč; bohatá rodina; instagram, internet a hudba; boží rodinka; počítačová rodina; hustá rodina; nefungující rodina.

Rodina v kuchyni, rodinná večeře, veselá rodina, jídlo a rodinka.

Rodina u krbu; veselá rodina; dobrá nálada; volný čas s rodinou.

Čas na práci; pospíchání; nestíhání; není čas; už je čas.

4.2. Živé obrazy – děti si ve skupinkách připraví tři živé obrazy, ve kterých prezentují svoji rodinu, nikoliv rodinu z ilustrace knižní předlohy. Ostatní jako diváci tipují kdo je kdo, kde se to odehrává, jaká je to situace, jaká je atmosféra...

5. Nemám čas!

5.1. Četba – učitelka: „Dnes si budeme povídat o holčičce jménem Karin. Je všední den podvečer, Karin je doma se svojí rodinou.“

„Karin stála u okna a dívala se na večerní město. Nikdo pro ni neměl čas. ‚Nemám čas, nevidíš?‘ odpověděl krátce otec, když se ho Karin zeptala, zda jí poví pohádku o čase. Četl noviny a hleděl střídavě do nich a na televizní obrazovku. Vysílali fotbalový zápas. ‚Nech mě na pokoji, nemám čas na takové hlouposti!‘ odbyl jí bratr. Pospíchal na schůzku. ‚Mami, jak se dá nakreslit čas?‘ zeptala se Karin. Maminka žehlila a přitom dávala pozor, aby se jí v troubě nepřipálil koláč: ‚Čas se nedá nakreslit, čas je strašák, který večer sebere lidem vše, co jim ráno dal‘ a opět otevřela troubu.“

5.2. Reflexe – co to znamená nemít na někoho čas (nebo mít na někoho čas), mají dospělí vždy čas na své děti...

Děti zhodnotily, že se jim v jejich životě občas stalo, že na ně rodiče neměli čas. Nejčastěji z důvodu pracovního vytížení, někdy k vůli svým koníčkům a zábavě. Všichni se shodli, že jako děti by měli mít přednost před těmito aktivitami rodičů, ale dokáží pochopit nutnost práce a s tím související finanční zabezpečení rodiny.

5.3. Improvizace – děti vymyslí ve skupinách krátké improvizace o tom, kdy dospělí nemají čas na děti. Předvedou ostatním. Buď plná hra, nebo pantomima.

2. DEN

1. Jedna minuta

1.1. Děti chodí po místnosti, vyplňují prostor. Učitelka mění rychlosti chůze (1-5, od nejpomalejší po běh). Kdo si myslí, že uběhla 1 minuta, posadí se na zem. Učitelka si píše do seznamu dětí minutáž (ke každému dítěti, po kolika vteřinách si sedlo) a po ukončení hry ji dětem řekne.

Tentokrát se všem dětem povedlo přiblížit se k minutovému limitu. První dítě si sedlo v padesáti osmi vteřinách a poslední v jedné minutě a třech vteřinách.

2. Kruh Karin

2.1. Pantomima – děti utvoří kruh. Každý v kruhu převezme roli někoho z rodiny Karin (maminka, tatínek, sourozenec). Role se mohou opakovat (v kruhu může být několik matek). Uprostřed je Karin. Každé dítě v kruhu si v dané roli vymyslí činnost (úklid, sledování TV, vaření, ...). Činnost všichni simultánně předvádí pomocí pantomimy. Nesmí se zastavit. Karin je obchází a prosí: „Budeš si se mnou hrát? Přečteš mi pohádku? Namaluješ mi slona?“. Úkolem ostatních je nezastavit se v pohybu, odpovídat Karin: „Nemám čas“ a pokračovat v dané roli.

2.2. Reflexe – jak se cítila Karin? Jak se cítili ostatní?

3. Strašák

3.1. Reflexe – děti si ve skupinách vysvětlí, jak pochopily maminčinu větu, že čas je strašák?

3.2. Vizuální představivost – děti si lehnou na zem, učitelka pustí tikot hodin (metronom). Každý si v duchu představí strašáka – pána času. Učitelka odtikává minutu, děti si představují svého strašáka. Poté děti utvoří skupinky a v nich si navzájem své strašáky popíší. Potom děti na papír napíší, jak vypadá strašák kamaráda ze skupiny.

3.3. Výtvarný úkol – děti namalují libovolnou technikou svého strašáka.

4. Malí tuláci

4.1. Četba – učitelka: „A jak to vypadalo u Karin doma dál?“

„Karin přešla přes kuchyň, pokoj, předsíň. Nikdo si jí nevšímal. Oblékla se a vyšla z domu. Velké hodiny na věži ukazovaly pět hodin a dvacet minut. ‚Tam určitě přebývá čas‘ zašeptala si Karin a rozhodla se, že ho půjde hledat.“

4.2. Reflexe – v kolik hodin šla sama hledat čas? Mohla být už tma? Je pro malé dítě nebezpečné, když chodí (toulá se) samo městem?

4.3. Vymýšlení příběhu – děti v kruhu vymýslí příběh, co se mohlo Karin stát, když se šla sama toulat po městě. (Každé dítě řekne 1-3 věty. Další dítě vždy naváže na předchozí.)

4.4. Živé obrazy – děti ve skupinách vytvoří 3-5 živých obrazů (fotografií policie ze složky „Malí tuláci“). Tato složka obsahuje dokumenty k případům, kdy se děti samy toulaly a něco se jim stalo. Vždy fotografie a krátký popis. Skupina tedy vytvoří 3-5 obrazů (má na to 10 minut) a učitelce dá k přečtení 3-5 popisků, které při prezentaci přečte.

2.5. Rozhodování – co dohnalo Karin k tomu, že šla sama ven, do tmy a udělali byste to taky? + škála – ano/ne/nevím + obhájení svého rozhodnutí.

5. Stroj času

5.1. Četba – učitelka: „My už víme, že na Karin doma neměl nikdo čas, a že se rozhodla to změnit, proto se vydala sama ven, čas hledat, proto...“

„Karin přešla přes kuchyň, pokoj, předsíň. Nikdo si jí nevšímal. Oblékla se a vyšla z domu. Velké hodiny na věži ukazovaly pět hodin a dvacet minut. ‚Tam určitě přebývá čas‘ zašeptala si Karin a rozhodla se, že ho půjde hledat. Železná branka vedoucí k malému dvorku před věží byla otevřená. Na čerstvém sněhu byly stopy. Velké stopy. Vedly k věži. ‚Strašák‘, řekla si Karin. Karin narazila do těžkých, okovaných dveří. Otevřela je a opatrně, po špičkách vešla do věže. Nahoru vedly kamenné, sešlapané, točité schody. Vítr přibouchl za Karin dveře. Vylekané děvčátko se přitisklo ke zdi. Odpadl kousek omítky. ‚Čas je strašák‘ slyšela Karin jako ozvěnu hlas své matky. Připadala si jako ve strašidelné pohádce. Ale v ní se přeci odvážným dětem nic nestane... ‚Nebojím se tě, strašáku!‘ zakřičela Karin do věže. Ozvěna jí výkřik vrátila. Nestalo se nic. Karin stoupala nahoru k výklenku věže. Všude se hýbala ozubená kola, ciferníky, kladky, řetězy, závaží a lana. Uprostřed tikaly obrovské hodiny. Kyvadlo pravidelně odbíjelo vteřiny. Do tikotu hodin hvízdal vítr. Náhle hodinový stroj zaduněl, řetězy zarachotily a velké ozubené kolo se dalo do pohybu. Hodiny odbyly půlhodinu. Věž se zatřásla.“

5.2. Reflexe – jak vypadal stroj času? Jak asi připadal malé holčičce?

5.3. Zvuky – každé dítě vymyslí jeden zvuk, který by mohl stroj času vytvářet. Děti stojí v kruhu, oči zavřené, každé vytváří svůj zvuk (na pusku, na těle Orffovy nástroje), zároveň ale děti reagují na sebe navzájem. Učitel poměrně nahlas udává základní rytmus.

5.4. Pohybová a zvuková improvizace – každé dítě svým tělem představuje 1 součástku stroje času. Pohybem těla i zvukem znázorňuje stroj času. Začne jeden a ostatní se přidávají postupně. Každý by měl vymyslet originální pohyb i zvuk, přesto celek musí působit jednotlivo.

6. Věž

6.1. Simultánní narativní pantomima – učitelka čte znova úryvek z knihy, děti simultánní pantomimou předvádí, jak a kudy Karin šla:

„Železná branka vedoucí k malému dvorku před věží byla otevřená. Na čerstvém sněhu byly stopy. Velké stopy. Vedly k věži. ‚Strašák‘, řekla si Karin. Karin narazila do těžkých, okovaných dveří. Otevřela je a opatrně, po špičkách vešla do věže. Nahoru vedly kamenné, sešlapané, točité schody. Vítr přibouchl za Karin dveře. Vylekané děvčátko se přitisklo ke zdi. Odpadl kousek omítky. ‚Čas je strašák‘ slyšela Karin jako ozvěnu hlas své matky. Připadala si jako ve strašidelné pohádce. Ale v ní se přeci odvážným dětem nic nestane... ‚Nebojím se tě, strašáku!‘ zakřičela Karin do věže. Ozvěna jí výkřik vrátila. Nestalo se nic. Karin stoupala nahoru k výklenku věže. Všude se hýbala ozubená kola, ciferníky, kladky, řetězy, závaží a lana. Uprostřed tikaly obrovské hodiny. Kyvadlo pravidelně odbíjelo vteřiny. Do tikotu hodin hvízdal vítr. Náhle hodinový stroj zaduněl, řetězy zarachotily a velké ozubené kolo se dalo do pohybu. Hodiny odbyly půlhodinu. Věž se zatřásla.“

6.2. Naladění na další setkání – Učitelka řekne: „A co se stalo nahoře ve věži dál a jestli Karin našla čas, si povíme příště.“

3. DEN

1. Kde bydlí čas

1.1. Honička (mrazík) – jedno dítě má přesně jednu minutu na to, aby zmrazilo všechny ostatní děti. Pokud se mu to nepovede, můžeme přidat další dítě jako druhého mrazíka, nebo tři mrazíky.

1.2. Minuta ticha – na vydýchání, zklidnění a poskládání si příběhu malé Karin, zkusíme vydržet minutu ticha. Kdo si bude myslet, že minuta už uplynula tak si z lehu sedne.

1.3. Převyprávění dosavadního příběhu – společně poskládáme příběh malé Karin.

1.4. Četba – učitelka: „Karin došla stejně jako vy až nahoru do věže k samotným hodinám.“

„Nad hodinami se objevil malý pohyblivý stařec a usmál se. ‚Duch času‘, vydechla Karin. Malý stařec začal scházet po schodech a Karin napadlo, že se podobá jejímu dědečkovi. ‚Bydlí u tebe čas, Duchu? Hlídáš ho?‘ zeptala se, když zastavil na schodech. ‚Nejsi moc laskavý na lidi, Duchu. Dáváš jim málo času, nemohou si hrát s dětmi. Děti jsou potom samy a vše je smutné...‘ a Karin začala dědečkovi vyprávět, proč vlastně začala čas hledat. Až do omrzení poslouchala ze všech stran: ‚Nemám čas, nemám čas‘. Nikdo pro ni neměl čas, ani otec, bratr, nikdo. Proto se rozhodla,

že bude čas hledat. Jen nevěděla, kde. Dokud jí bratr neřekl, že čas bydlí v hodinách. Karin se podívala do otcových náramkových hodinek, ale tam čas nebyl. Jak by mohl, vždyť je to strašák, neměl by tam dost místa. Následující den si přisunula židličku k velkým kukačkám a podívala se do nich. Hodiny spadly na zem a byl z toho průšvih. Tehdy otec řekl, že je nejvyšší čas, aby se s Karin začalo něco dělat. Nejvyšší čas – no ano, čas musí být v nejvyšší věži. Proto je Karin teď tady.“

1.3. Reflexe – kde hledala Karin čas? Proč?

1.4. Pantomima – děti simultánně hrají rodinu Karin (pantomimou). Některé děti hrají otce, jiné sourozence, jiné matku. Víme, že otec je na Karin rozzlobený kvůli kukačkám, maminka má moc práce a sourozenec je starší, má jiné starosti než otázky malé hloupé sestřičky. Děti se rozestaví po místnosti. Jedno dítě je Karin. Chodí po místnosti a každého se může dotknout a zeptat na stejnou otázku – kde bydlí čas? Děti, u kterých Karin zrovna není, hrají pantomimou svoji činnost – koukají na fotbal, žehlí... Mluví pouze dítě, kterého se Karin zeptá. Postavu Karin si může zkusit každé dítě.

1.5. Reflexe – jak se Karin doma cítila a jak jste se cítili ostatní? Dočkala se odpovědi na otázku?

2. Věž

2.1. Okno – dvě děti ze skupiny vytvoří ze svých těl okno věže. (V průběhu další aktivity se dvojice v roli okna prostřídají.)

2.2. Vizuální představivost – kdo z dětí bude chtít, tak se podívá z okna věže a řekne ostatním, co vidí.

2.3. Četba – učitelka přečte další část příběhu.

„Co dělá čas celý den, Duchu?“ zeptala se Karin. „Čas musí celý den pohánět kolečka všech hodin, aby se točily a běžely a aby mohli podle nich běhat lidé“, smál se stařeček. „Zadrž na chvíli čas, Duchu...“ prosila Karin, „Rychle poběžím domů. Nikdo nebude pospíchat. Všichni na mne budou mít čas.“ „To není možné“, povídal stařec: „Čas nemůžeš zadržet“. Karin však věděla, že v pohádce je možné všechno. Stařec se zeptal, zda by chtěla, aby se pohádky staly skutečností. Karin zazářily nadšením oči. „Ale to by museli být skuteční i čerti, draci a čarodějnice...“ Karin se lekla: „I strašák?“ „Ano, i ten“. „Maminka říkala, že čas je strašák.“ Stařec se zasmál: „Je i není. Kdo neumí s časem zacházet, může jen zatajit dech. Ale kdo ví, jak si čas vzít...“ „Čas se dá vzít?“ zeptala se Karin nedůvěřivě. Stařec ji usadil na okno. Viděla pod sebou celé město. „Vše je možné. Podívej, to vytvořili lidé. Postavili domy, ulice, město, vynalezli světlo, auta, tramvaje, všechno. A na to potřebovali čas. A museli si ho vzít. Čas lidem pomáhá, i když je k nim někdy skoupý.“

2.4. Co mohla ještě vidět Karin z okna – jedno dítě ze skupiny vždy příběhne do prostoru, udělá živý obraz a řekne: „Já jsem semafor“. Ostatní jsou diváci. Kterékoli další dítě ze skupiny doplní obraz a

řekne: „Já jsem auto, které zastavilo před semaforem“... (Nejprve v menších skupinách, poté napůl a pak všichni společně.)

3. Doma

3.1. Četba – učitelka: „*To vše mohla Karin vidět z okna věže a možná by se dívala dál, kdyby hodiny nezačaly odbíjet.*“

„Karin vylekaně vyskočila: ‚Kolik je hodin?‘ ‚Bude šest‘. ‚To bude křiku! O šesté jsem měla být doma! Duchu, nemohl bys jednou udělat výjimku a zastavit čas? Když na věži odbije šest, musím být vždy doma!‘ ‚A víš, že mohu? Výjimečně...‘ řekl stařec. ‚protože nejsem duch času, ale hodinář, který pečuje o tyto hodiny.‘ Vyšel po schodech, zastavil obrovské kyvadlo a náhle bylo ticho. Karin věděla, že stařec není hodinář, ale Duch. Byla ráda, že čas zastavil. Rychle se rozloučila a utíkala.“

3.2. Plná hra – děti ve skupinách vymyslí a předvedou plnou hrou situaci u Karin doma, po jejím příchodu.

3.3. Deník – děti si na lísteček napíší, co by si do deníku napsala ten večer Karin + přečíst (jen kdo bude chtít).

4. Kdy o mne měli rodiče strach

4.1. Komunitní kruh – děti si navzájem vypráví vlastní zážitky, kdy o ně rodiče měli strach.

Všechny děti se shodly na tom, že o ně rodiče někdy měli strach. Nejčastější odpovědí bylo: rodiče o mne mají strach, když jdu nebo jedu někam sám. Například na tábor, ven na hřiště, do obchodu. Dále se objevila odpověď: rodiče se o mne bojí, když přijdu pozdě domů (déle než bylo domluveno) nebo za tmy. Rodiče se báli, když jsem se na dovolené ztratil a nemohli mě najít.

4.2. Živé obrazy – děti si ve skupinách vyberou jeden příběh (z předchozí aktivity), kdy o ně rodiče měli strach. Příběh prezentují ostatním tak, že tři děti předvedou postupně tři až čtyři živé obrazy z příběhu čtvrtého dítěte, které doprovodí titulky. Takto se postupně vystřídají všechny skupiny a ostatní jako diváci hádají, čím to byl příběh.

5. Můj čas s rodinou

5.1. Četba – učitelka dočte příběh až do konce.

„Karin zadýchaně přiběhla domů. ‚Kde jsi byla?‘ zeptala se jí maminka a tatínek se přísně podíval na své náramkové hodinky. Bylo na nich šest hodin a patnáct minut. ‚V pohádce,‘ odpověděla Karin. Hodiny na věži ukazovali právě šest. A začali je odbíjet. ‚Je šest hodin,‘ řekla Karin a ukázala na věž. Tatínek se podíval na maminku a oba se zasmáli. ‚A co si viděla v té pohádce?‘

zeptali se. ,Teď už vím, kde bydlí čas,‘ řekla Karin. ,A jestli máte pro mne chvílku času, povím vám to‘.“

5.2. Reflexe – co můžete vy udělat pro to, aby na vás měli rodiče čas (pomůžu s nádobím, odložím mobil, mít odvahu říct, že chci, aby na mě měli čas...), protože Karin musela něco udělat, aby na ní rodiče měli čas!

Nejčastěji zaznělo odhodlání říci rodičům, aby si udělali čas. Poprosit je, aby si vzali dovolenou z práce nebo vysvětlit jim, že se cítí sami a že není pro rodiče dobré tolik pracovat. V jednom případě zaznělo, že rodiče mají vždy na dítě čas a nemusí danou situaci řešit.

5.3. Živé obrazy – děti si ve skupinách připraví živé obrazy – fotografie s fotoalba jejich rodin, jak spolu tráví čas.

5.4. Vzkaz – děti napíší nebo řeknou vzkaz Karin či její rodině.

Zaznělo: chtěl bych slyšet další tvůj příběh; jsi milá a odvážná; uměla sis prosadit a zařídit, aby na tebe měla rodina čas; jak se má tvůj kocour; nevydávej se sama daleko od domova, aby se ti něco nestalo; zeptat se tě jestli se teď už máš lépe, když na tebe mají rodiče čas; chtěla bych tě vidět a popovídat si s tebou.

Tímto náš společný třídní projekt skončil, došlo k vzájemnému objetí, poděkování, rozloučení se a slib k dalšímu společnému tvoření.